

Posudek vedoucího práce na bakalářskou práci **Šárky Kovařikové**
**„Adaptační kurzy na středních školách – problémy a výzvy:
situace ve Zlínském kraji“**

Kontext vzniku a přípravy bakalářské práce:

Na přípravu bakalářské práce jsme měli dostatek času a Šárka ho řádně využívala pro konzultace. Výhodou pro takovou spolupráci byla skutečnost, že téma, které si Šárka zvolila, souviselo s její přímou účastí na zaměření a organizaci adaptačních kurzů. Měla tak možnost rozvíjet analytický přístup k bakalářské práci v kontaktu s její aktuálním provozem. Je nutno také poznamenat, že projekt adaptačních kurzů je spojen s určitou sebe-reflexivitou jejich organizátorů, včetně Šárky, což bylo výhodou i nevýhodou. Nevýhoda spočívala v tom, že tato reflexe byla spojena převážně s didakticko-psychologickou interpretací. Pro Šárku se pak nabízela výzva - posunout a rozvinout tento přístup do širší sociální dimenze a to dimenze, která by také přesahovala kontext marketingové analýzy.

Struktura práce a dosažené poznatky:

Práce je strukturována do teoretické a empirické části. V úvodu je formulován kontext bakalářské práce: obeznámenost Šárky s projektem adaptačních kurzů, s jejich provozem i odbornou reflexí a formulace výzkumného problému. Výzkum se zaměřuje na školy jako instituce a jejich rozhodování o využití adaptačních kurzů (s. 6). Tím také bakalářská práce vystupuje do tohoto projektu – nabízí monitoring omezení i možností pro rozšíření vlivu těchto kurzů. Teoretická část je rozvržena do třech částí. V první části je charakterizován praktický kontext studovaného problému: úloha osobnostní a sociální výchovy v agendě školské reformy a možnosti jejího zavádění na středních školách. Ve druhé části je charakterizován projekt adaptačních kurzů, jeho cíle a formy. Tato část je nejrozsáhlejší a navazuje na poznatky pedagogických věd o vlivu prožité zkušenosti na učení jednotlivce, včetně kolektivní povahy učení.

Empirická část je uvedena specifikací výzkumného problému (s. 38) ve vztahu ke zkoumaným školám a formulací čtyř hypotéz o jejich přístupu k adaptačním kurzům. Výzkum byl proveden na středních školách Zlínského kraje a pomocí dotazníku. Reprezentativnost byla zajišťována v třídění podle typů středních škol a podle jejich lokality (územní příslušnosti). Na závěr této části jsou charakterizovány odpovědi na otázky dotazníku. Na závěr jsou vyhodnoceny poznatky výzkumu. V příloze je uveden dotazník.

Hodnocení práce:

Práce splňuje obsahové a formální nároky na bakalářskou práci: formuluje problém, hledá teoretický přístup pro jeho zdůvodnění a interpretaci, který umožnil formulovat testovatelné hypotézy a které jsou pak podpořeny poznatky dotazníkového šetření. Výzkum byl prováděn v interakci s vedením škol, což umožnilo získat dostatečně reprezentativní soubor dat, ale také osobní zkušenost o přístupech respondentů ke zkoumané problematice. Výzkumné poznatky pak umožnily jednotlivé hypotézy potvrdit nebo vyvrátit. Platnost těchto závěrů se projevila zejména v třídění škol podle jejich typů. Při hodnocení práce vidím dva problémy. První se týká vztahu mezi teoretickou částí práce a hypotézami, které organizovaly výzkum. V teoretické části není dostatečná opora pro zkoumanou výzkumnou situaci: rozhodování ředitelů nebo jejich zástupců o významu kurzů. Pro zkoumání takové situace by měly být k dispozici poznatky o formálních mocenských strukturách organizací (škol), o míře nezávislosti škol a možnostech k experimentování. Druhý problém se týká spíše alternativního

designu výzkumu, není výhradou vůči její současné podobě. Význam adaptačních kurzů pro téma osobnostní a sociální výchovy nabízí řadu zajímavých pohledů, které přesahují jen jejich formální organizační podobu. To by pak umožňovalo vyhodnocovat kurzy také s účastí všech jejich aktérů a více zapojit poznatky o kontextu socializace, resp. zkoumat zda kurzy reflektují tyto aspekty.

Práci hodnotím jako velmi dobrou.

V Černošicích, 15. července 2010

Müller Karel